

Разказването като обучение в традиционната култура

Албена Георгиева

(Резюме)

Разказването е емблематична за фолклорната култура дейност. То не е просто *приказване* и за реализацията му са необходими условия: обзримо пространство, специфична нагласа на участниците, достатъчно време, а важен е и самият разказвач и неговото майсторство. Разказването създава специфична общност и ситуации, които може да се определят като празнични. То е форма на обучение, като предлага прецеденти и примери от житейската реалност. Разказването е съпътстващ коментар към нещата, които се случват и на които той придава завършеност и смисъл в определена посока. То дава философско обобщение на събитията от живота, като защитава определени идеологически, етически и нравствени възгледи и норми. То наставлява слушателите кога и как да постъпват, като ги ориентира в ценностните измерения на света и им предлага избор между *верния* и *погрешния* ход – предлага им избор на роля. Разказването в крайна сметка създава подреденост, откроява нещата, отделя ги от непрекъснатия жизнен поток и им приписва значения, като така противопоставя на тяхното случайно и хаотично случване присъщия на човешката общност възглед за целенасоченост и нравствена ориентация. Чрез разказването светът и събитията в него придобиват свързаност и могат да бъдат разбрани и осмислени.